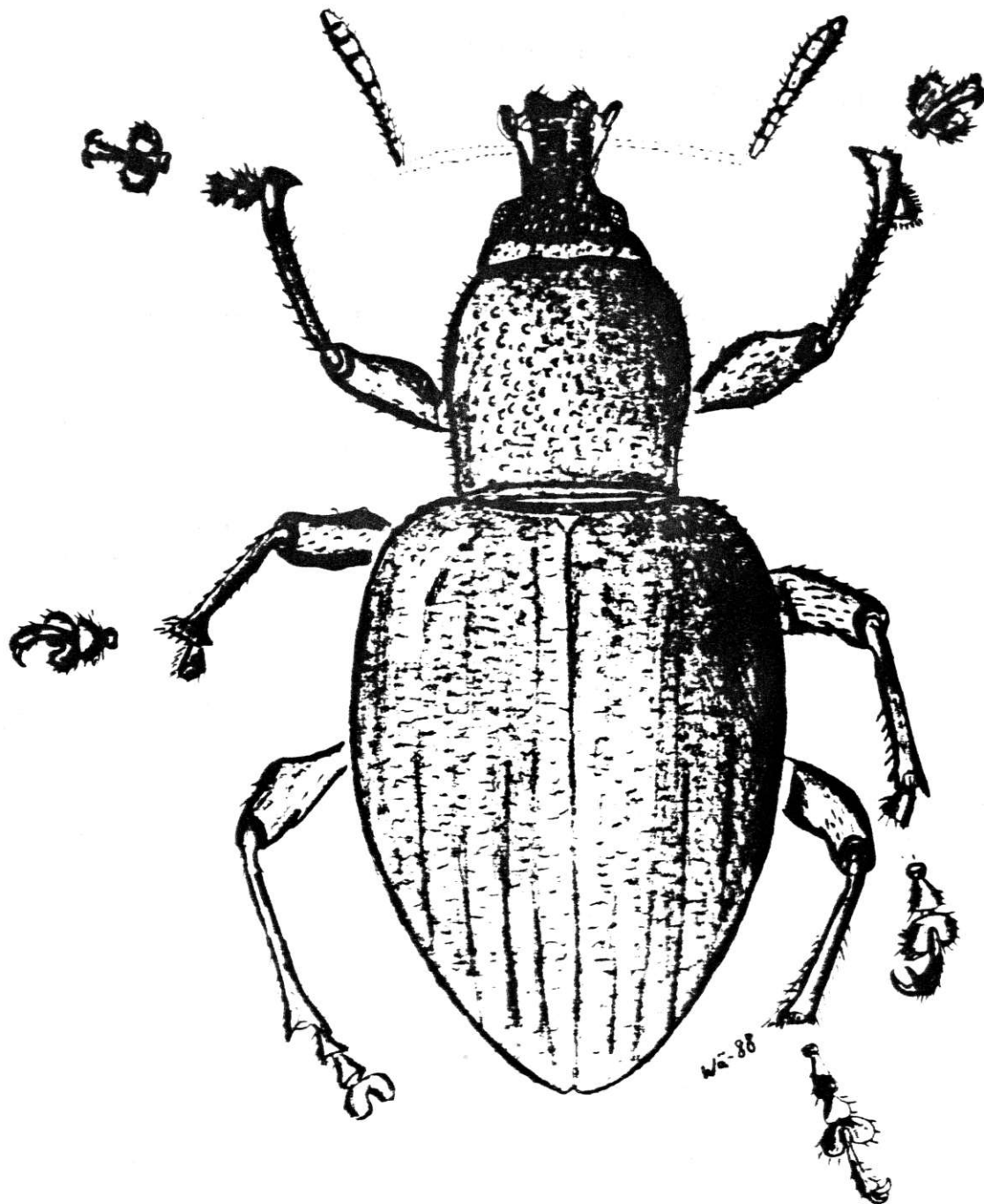

NY SVENSK VIVEL FUNNEN

OTIORHYNCHUS HUNGARICUS (GERM.)

Lilla Miqaela Röber, 5 år, var på väg hem från badplatsen vid Mälaren en ljummen sommarkväll vid 19.30-tiden. Platsen var Hässelby Villastad, en stadsdel med många äldre trädgårdar och några (3-4) större växthusanläggningar. Hässelby Villastad ligger c:a 1 mil V. om City på kuperad terräng vid Mälarens norra strand. Familjen var på hemväg från kvällsdoppet, med andra ord, kvällen var riktigt varm. Datum: 22 juni 1985. På en asfalterad bilväg ett par hundra meter från stranden och något tiotal meter från ett stort växthus hittar Miqaela en lustig skalbagge som hon entusiastiskt visar för sin pappa. Pappa Rolf konstaterar att baggen är en öronvivel och att arten förefaller "ny". Catherine, 10 år, tycker förstås att hon borde ha upptäckt djuret först.

Ett år senare, juni 1986, är familjen åter på hemväg från badet. Kvällen är ljum som ett år tidigare. På exakt samma plats som året innan är det nu Catherines tur att hitta ett exemplar av "öronviveln". Pappa Rolf undrar förstås varför inte han såg den först.

FORTS...

Rolf och skalbaggsvänner i Stockholmstrakten går "bet" på artbestämningen, varför baggarna sänds till Stig Lundberg i Umeå som konstaterar att det rör sig om en ej tidigare för S rapporterad vivel vid namn Otiorhynchus hungaricus. Determinationen bekräftas senare av Behne i Tyskland (Tyvärr skadades den ena baggen vid dessa transporter, något som framgår av teckningen på föregående sida).

Enligt Reitters Fauna Germanica är hungaricus ofta funnen i Hamburgtrakten. Längden skall vara: 10 - 13 mm. Låren skall vara otandade, färgen svart-svartbrun och största bredden mitt på bakkroppen. Säkraste artbestämningen göres på ♂♂ som har tvärintryckt analsternit vid spetsen. Det exemplar som under-tecknad fick tillfälle att avrita kan beskrivas enligt följande:

Täckvingar med svag fettglans, svaga längsveck vid slutet av täckvingarna, täckvingarna tvärryngade och försedda med små korta hår, speciellt på sidorna och vid skuldrorna. Håren är "fjäll-
lika". Täckvingarna glesare behårade mitt på. Även halsskölden försedd med små vita hår, glesare mitt på. Grovt punkterad på halsskölden med valkar mellan punkterna. Ger ett "knottrigt" intryck. Även halsskölden med svag fettglans. Hela baggen svartbrun, fjällen ger ett "smutsigt" intryck. Täckvingarna sammanvuxna. Tibia, femur och tarser är rödbruna med undantag av "knäna", som är mörkare. Brunsvarta antenner. Ögonen svagt välvda. Tarser, tibia, femur kraftigt vitbehårade. Kort snyte som är utvidgat mot spetsen. Bakre delen av snytet kalt och matt, punkterad, med mikroskulptur. På snytets frandel vita hår, på mitten tvärställda.

Öronvivlar kan leva av t.ex. växtrötter och vissa arter kan t.o.m. orsaka skada p.g.a. massförekomst. Trots ihärdigt sökande har inga fler "hungaricus" påträffats vid Hässelby, men möjligt är att baggarna håller till i växthusen.

/peter värmling

oo

BESÖK AV LETTISK BLADLUS-SPECIALIST

I november 1987 fick Eskilstuna besök av mindre vanligt slag (sett ur entomologisk synpunkt), nämligen aphidologen Amands Rupais från Riga (Lettiska SSR). Rupais är ledare för växtskyddslaboratoriet i Salaspils några mil från Riga och som sådan kommer han naturligtvis ofta i kontakt med bladlöss. Han har släktingar bosatta nära Eskilstuna och i år hade han fått tillstånd att besöka dessa. I samband med utforskandet av bladlusfaunan i SSSR har han rest mycket i detta stora land och bl.a. upptäckt en ny art för vetenskapen. Arten heter Wahlgreniella lampeli Rupais och upptäcktes i Murmansk-omgivningarna på kråkbär. Bland Rupais verk kan nämnas en atlas över Baltiska dendrofila bladlöss. Just nu arbetar han med ett verk över samtliga bladlöss i Balticum.

Vid ett möte med honom, som skedde hemma hos mig och där även Ullmar Quick var närvarande, visades Amands Rupais vara en mycket sympatisk person och därtill lätt att komma i kontakt med. Vid samtal med honom framkom det att han var intresserad av att få översatt och tryckt en liten populärvetenskaplig broschyr "Insekternas Värld". Med vid närmare eftertanke är det nog knappast möjligt att genomföra här f.n. Men vi lovade honom att förse honom med ev. nyheter här på "bladlusfronten". Slutligen hoppades han på att komma tillbaka nästa år eller året därpå för ett mera omfattande utbyte.

Torshälla, 31 jan. 1988
Ansis Orbe